

УДК 347.191.1

Ольга Зозуляк,

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри цивільного права Юридичного інституту

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

НЕПІДПРИЄМНИЦЬКА ЮРИДИЧНА ОСОБА УНІТАРНОГО ТИПУ: ПОСТАНОВКА ПИТАННЯ ПРО СУТНІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ

Стаття присвячена теоретико-правовому аналізу питань, пов'язаних із проблемою доктринального визначення та законодавчого закріплення поняття «непідприємницька юридична особа унітарного типу». У науковій праці піднімаються питання щодо виділення фондів та закладів у самостійну організаційно-правову форму підприємницьких юридичних осіб із обґрунтуванням їх специфіки та особливостей. Зроблено авторський висновок щодо законодавчих тенденцій регламентації правового статусу установи як підприємницької юридичної особи, що побудована на унітарних засадах. Піднімаються також проблеми з приводу можливих напрямів нормативного врегулювання організаційно-правових форм некомерційного сектору господарювання.

Ключові слова: *непідприємницька юридична особа, установа, фонд, заклад.*

Останніми роками в Україні прийнято ряд різних спеціальних законодавчих актів, якими врегульовується правове становище підприємницьких юридичних осіб і які побудовані на унітарних засадах. Аналіз цих нормативно-правових актів дозволяє стверджувати, що такі підприємницькі юридичні особи можуть створюватись і діяти як заклади та фонди, не слід забувати і про Господарський кодекс України (далі — ГК України), який також врегулює відносини, які складаються з некомерційного господарювання, шляхом нормативної регламентації діяльності відповідних підприємств. Кожна із наведених підприємницьких структур має свої особливості, які пов'язані і зі спеціальною метою діяльності, і з особливостями формування майна та фінансування таких юридичних осіб. Окреслені особливості юридичних осіб, про які йдеться, не дозволяють з абсолютною певністю стверджувати, що вони вписуються в конструкцію організаційно-правової форми установи, яка передбачена ч. 3 ст. 83 ЦК України. Наведене свідчить про доцільність перегляду підходів щодо регламентації підприємницьких юридичних осіб, які базуються на унітарних началах та на

потребі у доктринальному напрацюванні поняття «непідприємницька юридична особа унітарного типу», що й спробуємо здійснити в рамках цієї статті.

Безперечно, що за період чинності ЦК України проблематика особливостей та місця установ в системі юридичних осіб неодноразово виступала предметом наукового пошуку вітчизняних вчених-цивілістів, в тому числі і на рівні кандидатських дисертацій. Варто виділити, зокрема, наукові праці І. П. Жигалкіна «Установи як юридичні особи» (2010 р.) [1], Д. С. Лещенка «Правовий статус установ в цивільному праві України» (2005 р.) [2]. Разом з тим, у цих роботах увага науковців була прикута до дослідження установи як конкретної організаційно-правової форми юридичної особи, а не через призму побудови моделі так званої унітарної юридичної особи. Наведені автори при визначенні спеціальних ознак установи як самостійної організаційно-правової форми в цілому притримуються одного підходу. Так, І. П. Жигалкін вказує на такі ознаки: 1) відсутність членства, тобто корпоративних відносин між засновниками не передбачається; 2) особливий порядок формування майна, перелік якого наво-

диться в установчому акті і передача якого засновником (у разі його смерті — зобов'язаною особою) здійснюється вже після державної реєстрації останньої; 3) наявність особливого установчого документа — установчого акта (індивідуального або спільного, залежно від чисельного складу осіб, які створюють установу); 4) цільове призначення майна; 5) заборона на управління установи засновником(-ами); 6) правовідносини участі, які складаються між установою та її учасниками, мають суто організаційний характер; 7) особливий порядок зміни цілей діяльності установи, а також структури її органів управління [3, с. 49].

Подібну позицію займає і Д. С. Лещенко, вказуючи на такі особливості установи: 1) засновники установи не мають права участі в її управлінні, а також не можуть отримувати прибуток від її діяльності; 2) створення установи вимагає обов'язкового об'єднання майна засновників, а якщо він один, то виділення (напевно, із майна, що є його власністю); 3) установи задовольняють суспільні інтереси та потреби фізичних осіб, що не є їх членами (так названих дестинаторів), тобто не перебувають у будь-яких відносинах не лише з установою, а й між собою; 4) коло осіб, які користуються послугами установи, не визначене кількісно; 5) субстратом установи є майно; 6) невіддільна мета і направленість діяльності установи визначені завчасно волею засновника, який також визначає спосіб формування органів установи [4, с. 65–66]. Запропоновані цивілістами ознаки установ відповідають законодавчому підходу щодо сутності установи та спрямовані на його розвиток, адже відповідно до ч. 3 ст. 83 ЦК України визначено, що установою є організація, створена однією або кількома особами (засновниками), які не беруть участі в її управлінні, шляхом об'єднання (виділення) їхнього майна для досягнення мети, визначеної засновниками, за рахунок цього майна.

У цілях нашого дослідження слід проаналізувати, чи усі з наведених ознак повною мірою характерні і для закладів та фондів або ж фундаментальні та зберігають своє значення, адже є й спеціальні ознаки, які можна використати для об-

ґрунтування самостійності організаційно-правової форми зазначених різновидів невіддільних юридичних осіб.

Розпочнемо із характеристики фонду на предмет наявності в останнього ознак, які характеризують його як самостійну організаційно-правову форму юридичної особи. Тільки таким шляхом вдасться дати відповідь на запитання, чи це є різновид установи і чи є підстави для виокремлення його в самостійну організаційно-правову форму невіддільної юридичної особи.

У чинному ЦК України про фонди як юридичні особи не згадується взагалі. Згадка про фонд міститься у ч. 2 ст. 10 Проекту ЗУ «Про невіддільні організації», де фонд визначається як особлива форма установи. Тобто уже в рамках проекту законодавець через специфічні риси фонду робить спробу певним чином виокремити його серед переліку установ. Але на сьогодні доцільність прийняття зазначеного Закону втрачається, а тому усі законодавчі ініціативи в частині належної регламентації правового становища фондів слід змістити в напрямку ЦК України.

Спостерігається і така тенденція, коли терміном «фонд» позначають абсолютно різних за своєю правовою природою суб'єктів цивільного права, незважаючи на те, що в традиційному розумінні фонд сприймається як юридична особа, яка побудована на унітарних началах. Разом з тим, в окремих законах визначається, що фонди можуть діяти і як невіддільні товариства чи інші юридичні особи, для яких характерні засади участі. Для прикладу, в Законі України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» закріплено поняття благодійного фонду як благодійної організації, яка діє на підставі статуту, має учасників та управляється учасниками, які не зобов'язані передавати цій організації будь-які активи для досягнення цілей благодійної діяльності. Благодійний фонд може бути створено одним чи кількома засновниками. Активи благодійного фонду можуть формуватися учасниками та/або іншими благодійниками [5]. У Законі України «Про недержавне пенсійне забезпечення» поняття недержавного пенсійного фонду розкривається з вказівкою на його орга-

нізаційно-правову форму непідприємницького товариства [6], в іншому законодавчому акті фонд відноситься до самоврядних непідприємницьких організацій (ст. 15 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» [7]. З наведених визначень зрозуміло, що йдеться не про фонд як унітарну юридичну особу, яка діє з непідприємницькою метою, а про назву «фонд», яка застосовується для певних юридичних осіб, які побудовані на корпоративних началах, в тому числі і підприємницьких. Такий законодавчий підхід сприймаємо негативно, оскільки він не сприяє формуванню сталого розуміння категорії «фонд», але з усвідомленням того, що від нього (підходу) буде майже неможливо позбутися, оскільки для багатьох юридичних осіб назва «фонд» уже прижилась і провести такі комплексні зміни в законодавчому матеріалі буде доволі складно, слід уважно вчитуватися, про яку ж юридичну особу йдеться, та розмежовувати фонд як умовну назву, якою позначається та чи інша юридична особа, та фонд як непідприємницьку юридичну особу, яка не базується на засадах членства (участі).

Якщо звернутися до енциклопедичних джерел, то у них знаходимо вказівку на термін «фонд» у кількох аспектах, зокрема: 1) запаси, ресурси, нагромадження, капітал; 2) кошти або матеріальні засоби, призначені для якої-небудь мети; 3) цінні папери, які дають прибуток; 4) організація, яка здійснює діяльність у певній сфері [8]. Очевидно, що в контексті розуміння сутності фонду найбільш повною мірою відповідають другий та четвертий аспекти, за якими під фондом розуміються кошти або матеріальні засоби, призначені для якої-небудь мети, і такі кошти акумулюються шляхом створення юридичної особи. Для прикладу, сучасна система гарантування вкладів фізичних осіб побудована таким чином, що Фонд гарантування вкладів фізичних осіб як юридична особа публічного права, що побудована на унітарних засадах, накопичує кошти з тим, щоб на випадок неповернення банками сум депозитів повернути гаранто-

вані суми вкладникам у порядку, визначеному Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» [9]. Спробуємо на прикладі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб відмежувати його від установи.

Безперечно, що Фонд гарантування вкладів фізичних осіб відповідає в цілому тим засадам, на яких базується установа: це відсутність членства; особливий порядок формування майна та цільове призначення майна; заборона на управління установи засновником. Разом з тим, Фонд має і певні відмінності:

1) особливий порядок виникнення та припинення — на підставі Закону, виключно Законом врегульовано особливості створення, діяльності та припинення Фонду;

2) діяльність Фонду пов'язана із реалізацією специфічної мети — акумуляцією (накопиченням) коштів, які використовуються для певної мети (в межах даного прикладу — для повернення сум вкладів вкладникам);

3) кошти Фонду, за загальним правилом, формуються за рахунок тих осіб, які мають право на виплати, або третіх осіб, які перебувають у договірних відносинах із особами, які мають право на виплати. Якщо звернутись до прикладу, пов'язаного із діяльністю Фонду гарантування вкладів — збори до Фонду сплачують банки, які перебувають у договірних відносинах із вкладниками;

4) коло осіб, які користуються послугами установи, не визначене кількісно, у той же час коло осіб, які користуються послугами Фонду, є обмеженим.

Непідприємницькими юридичними особами, які, по суті, створюються з тією метою, яка притаманна фонду, є й фонди пенсійного забезпечення, проте, як нами відзначалося вище, законодавець для них чомусь визначає організаційно-правову форму непідприємницького товариства. На наше переконання, для усіх непідприємницьких юридичних осіб, які створюються з метою накопичення певних коштів для реалізації прав окремих категорій осіб у пенсійній, фінансовій чи іншій сферах, фонд є найоптимальнішою із організаційно-правових форм через ті особливості, що йому притаманні. З огляду на зазначене, вважаємо, що є усі підстави для вио-

кремлення фонду в самостійну організаційно-правову форму невідприємницьких юридичних осіб.

Далі ж перейдемо до характеристики закладів. Останні як різновиди невідприємницьких юридичних осіб унітарного типу також мають свої особливості, що дозволяють ставити питання щодо виокремлення їх в самостійну організаційно-правову форму. У літературі останніх років цивілістами уже неодноразово піднімалась проблема щодо того, чи є заклад різновидом установи чи це є самостійна організаційно-правова форма невідприємницьких юридичних осіб. Так, для прикладу, дослідники правового становища установ І. П. Жигалкін та Д. С. Лещенко переконані, що заклад є організаційно-правовою формою установи. Наведені цивілісти сприймають ці поняття як тотожні та не вбачають у правовому статусі закладів специфіки, яка б дозволяла виділяти їх з-поміж установ [10; 11].

Іншої позиції притримується І. М. Кучеренко. У докторській дисертації, яка присвячена проблематиці організаційно-правових форм юридичних осіб приватного права, авторка виділяла заклад в самостійну організаційно-правову форму. Цивіліст запропонувала такі основні засади правового регулювання закладів як організаційно-правової форми юридичної особи:

- 1) мета створення закладу визначається статутом та нормативними актами;
- 2) вони діють на підставі статуту;
- 3) створюються фізичними або юридичними особами, державою, територіальною громадою;
- 4) управління закладом здійснює засновник (засновники) у передбаченому статутом чи нормативними актами порядку;
- 5) заклад відповідає за своїми зобов'язаннями всім належним майном, а у випадку його недостатності субсидіарну відповідальність несе засновник;
- 6) у разі ліквідації закладу майно, яке залишилося після погашення боргів закладу, передається її засновнику;
- 7) засновник зобов'язаний фінансувати діяльність закладу [12, с. 330].

Виділені цивілістом ознаки дозволяють виокремити заклади серед невідприємницьких юридичних осіб унітар-

ного типу передусім за такими специфічними особливостями, як установчі документи та необхідність постійного фінансування засновником діяльності закладу. Додамо, що заклади характеризуються специфічною метою діяльності — вони здійснюють свою діяльність виключно в освітньо-науковій (зклади освіти, науки), медичній (зклади охорони здоров'я) та культурній сферах (музеї, театри, бібліотеки).

З огляду на наведений вище перелік ознак, не можемо погодитися з позицією, за якою заклад — це умовне поняття, яким охоплюється невизначений перелік організаційно-правових форм і невідприємницьких і підприємницьких юридичних осіб [13, с. 319]. Абсолютно підтримуючи позицію І. М. Кучеренко щодо особливих ознак закладу нами вбачається можливість виокремлення закладу у самостійну організаційну форму невідприємницьких юридичних осіб [14, с. 331].

Наступне питання, на яке слід дати відповідь, — що ж розуміти під поняттям установа, якщо фонд та заклад характеризуються специфічними ознаками, відмінними від ознак установи? Очевидно, що за такого підходу установі будуть притаманні дещо інші характеристики. Вважаємо, що законодавчі тенденції повинні бути скореговані за напрямом збереження в установі ознак, які закладені у ст. 83 ЦК України, та закріплення на законодавчому рівні специфічної мети діяльності установ — реалізації державної влади у різних сферах управління, адже на сьогодні у більшості випадків установи якраз і реалізують державну владу. Це органи державної влади (як центральні, так і місцеві), інші державні органи, судові органи, система правоохоронних органів. Установами є також Національний банк України, Державна іпотечна установа, Фонд державного майна, Національна комісія з цінних паперів і фондового ринку та ряд інших юридичних осіб публічного права, які реалізують державну політику в тій чи іншій формі. В узагальненому вигляді до державних установ відносять такі державні організації, які здійснюють практичну, безпосередню діяльність з виконання функцій держави у різних сферах: еко-

номічній, культурній, соціальній, охоронній, тощо [15, с. 45–46]. За такого підходу до питання установа — це не узагальнююча категорія, яка об'єднує в собі різні види непідприємницьких юридичних осіб, а організаційно-правова форма юридичної особи унітарного типу. З огляду на наведені вище аргументи не можемо погодитися та сприйняти міркування, які висловлюються в юридичній літературі з приводу того, що поняття «установа» є багатозначним та може мати загальне та спеціальне значення. У першому випадку «установа» є родовою характеристикою в класифікаційному поділі всіх організаційно-правових форм юридичних осіб на корпорації та установи. У спеціальному розумінні поняття «установа» використовується для видової класифікації юридичних осіб і означає конкретну організаційно-правову форму некомерційної організації [16, с. 135]. З такою позицією неможливо погодитися навіть тому, що родові (загальні) категорії та видові (спеціальні) апріорі не можуть бути тотожними та позначатися одним терміном. Звернемося до прикладу із підприємницькими юридичними особами. На сьогодні фахівці у сфері корпоративного права розробили поняття «корпорація» як узагальнюючу категорію, якою позначаються різні організаційно-правові форми: товариство з обмеженою відповідальністю, акціонерне товариство, виробничий кооператив, тощо. Такою ж є і позиція законодавця, за тим винятком, що ЦК України терміном «корпорація» не оперує, використовуючи натомість поняття «товариство», яке, тим не менше, не вживається одночасно у загальному та спеціальному значеннях. У випадку з установами ситуація є аналогічною, і замість того, щоб конструювати модель сприйняття одного і того ж явища як загального і як спеціального, слід подумати про зміну класифікаційних рівнів, коли йдеться про непідприємницькі юридичні особи, у правовій природі яких закладені унітарні начала. Відповідні зміни класифікаційних рівнів, на нашу думку, повинні здійснюватися в напрямку законодавчого закріплення поняття «непідприємницька юридична особа унітарного типу» та організаційно-право-

вих форм, у яких вона може функціонувати. Такий підхід дозволить відтворити дійсний стан речей, який склався при діяльності непідприємницьких юридичних осіб, які діють на унітарних засадах, та запропонувати адекватний механізм їх цивільно-правового регулювання.

Як вбачається з наведеного, установа, фонд та заклад є тими організаційно-правовими формами непідприємницьких юридичних осіб унітарного типу, які повинні бути втілені в ЦК України. Проте на рівні актів господарського законодавства також регламентований статус унітарних некомерційних підприємств. Так, главою 5 Господарського кодексу України під назвою «Некомерційна господарська діяльність» визначено поняття та організаційно-правові форми здійснення некомерційного господарювання. Такими організаційно-правовими формами є державні унітарні некомерційні, комунальні унітарні некомерційні та казенні підприємства. Такі організаційно-правові форми також потребують відповідних досліджень на предмет їх співвідношення з тими юридичними особами, які регламентовані ЦК України. Проблема цивільно-правової регламентації правового становища підприємств уже неодноразово піддавалася науковому аналізу. Так, досліджуючи специфіку цивільно-правових аспектів регулювання приватних підприємств, А. В. Зеліско приходив до вірного висновку, що коли йдеться про корпоративні підприємства, то їх неврегульованість нормами ГК України не викликає на практиці суттєвих труднощів у зв'язку із належним визначенням статусу підприємницьких товариств, які «вписуються» у це поняття. Втім, ситуація з унітарними приватними підприємствами є дещо складнішою, адже ГК України правовий статус такого підприємства не врегульовує, а звернутися до інших правових актів немає можливості, оскільки така організаційно-правова форма не належить за своєю правовою природою до жодної із організаційно-правових форм підприємницьких товариств, передбачених ЦК України. У результаті утворилася ситуація, за якої унітарне приватне підприємство фактично випало зі сфери право-

вого регулювання підприємницьких юридичних осіб приватного права [17, с. 63]. Дійсно, можна погодитися з висловленими міркуваннями авторки, адже ЦК України не передбачає підприємницьких організаційно-правових форм, які б відображали суть унітарного приватного підприємства. Проте коли йдеться про некомерційні суб'єкти господарювання, які діють на унітарних началах, такі, як державне некомерційне чи комунальне некомерційне підприємство, то їх в цілому можна «вписати» в організаційно-правову установу, яка передбачена ЦК України. Так, серед організаційно-правових форм участі держави чи територіальної громади у цивільно-правових відносинах є створення ними серед іншого установ, а також тих організаційно-правових форм унітарних некомерційних підприємств, які передбачені ГК України. Наведені унітарні форми некомерційних підприємств не є власниками майна (воно закріплюється за ними на одному з таких речових прав як право господарського відання чи оперативного управління) та мають ряд інших особливостей, але їх не настільки багато, щоб у законодавчій перспективі це створювало перешкоди у можливості їх подальшого існування в якості тих юридичних осіб, які діють на унітарних

засадах та регламентовані актами цивільного законодавства. У цьому контексті слід погодитися з В. А. Васильєвою, яка вказує, що існування такої групи юридичних осіб, які не є власниками та на майно яких засновники зберігають речове право, пов'язане з перехідним етапом розвитку економіки [18, с. 96]. Очевидно, що такі господарсько-правові конструкції слід сприймати як тимчасове явище.

Підсумовуючи, слід зазначити, що основною ознакою, яка об'єднує фонди, заклади та установи, є їхня побудова на унітарних засадах. Саме цю ознаку слід використати для зміни класифікаційних рівнів юридичних осіб з тим, щоб система як підприємницьких, так і непідприємницьких юридичних осіб стала більш зрозумілою та логічно побудованою. На сьогодні доцільним є законодавче закріплення поняття «непідприємницька юридична особа унітарного типу». Це об'єднуюча категорія, яка включає в себе такі організаційно-правові форми, як установа, заклад та фонд. Саме ці організаційно-правові форми потребують теоретичного обґрунтування на теоретичному рівні, з подальшим закріпленням базових елементів їх цивільно-правового становища у ЦК України.

ПРИМІТКИ

1. Жигалкін І. П. Установи як юридичні особи : монографія / І. П. Жигалкін. — Х. : Право, 2010. — 168 с.
2. Лещенко Д. С. Правовий статус установ в цивільному праві України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Лещенко Дмитро Сергійович. — К., 2005. — 199 с.
3. Жигалкін І. П. Установи як юридичні особи : монографія / І. П. Жигалкін. — Х. : Право, 2010. — 168 с.
4. Лещенко Д. С. Правовий статус установ в цивільному праві України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Лещенко Дмитро Сергійович. — К., 2005. — 199 с.
5. Про благодійну діяльність та благодійні організації : Закон України // Відомості Верховної Ради, 2013. — № 25. — Ст. 252.
6. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності : Закон України [прийнятий 21.12.2000; за станом на 01.01.2001] // [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2180-14>.
7. Про недержавне пенсійне забезпечення : Закон України [прийнятий 09.06.2003; за станом на 05.06.2014] // [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1057-15/page>.
8. Давидова Н. О. Установа як організаційно-правова форма вищого навчального закладу / Н. О. Давидова // Юридична наука і практика : виклики часу : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції. — Т. II. — Київ : Національний авіаційний університет, 12 березня 2015 р. — С. 134–137.

9. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб : Закон України [прийнятий 23.02.2012; за станом на 16.07.2015] // [Електронний ресурс]. — <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>.

10. Жигалкін І. П. Установи як юридичні особи : монографія / І. П. Жигалкін. — Х. : Право, 2010. — 168 с.

11. Лещенко Д. С. Правовий статус установ в цивільному праві України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Лещенко Дмитро Сергійович. — К., 2005. — 199 с.

12. Кучеренко І. М. Організаційно-правові форми юридичних осіб приватного права : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 / Ірина Миколаївна Кучеренко. — К., 2004. — 468 с.

13. Правове регулювання некомерційних організацій в Україні : монографія [текст] / І. В. Спасибо-Фатеева, В. І. Борисова, О. П. Печений та ін. // За заг. ред. І. В. Спасибо-Фатеевої. — Х. : Право, 2013. — 480 с.

14. Кучеренко І. М. Організаційно-правові форми юридичних осіб приватного права : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 / Ірина Миколаївна Кучеренко. — К., 2004. — 468 с.

15. Правове регулювання некомерційних організацій в Україні : монографія [текст] / І. В. Спасибо-Фатеева, В. І. Борисова, О. П. Печений та ін. // За заг. ред. І. В. Спасибо-Фатеевої. — Х. : Право, 2013. — 480 с.

16. Давидова Н. О. Установа як організаційно-правова форма вищого навчального закладу / Н. О. Давидова // Юридична наука і практика : виклики часу : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції. — Т. II. — Київ : Національний авіаційний університет, 12 березня 2015 р. — С. 134–137.

17. Зеліско А. В. Цивільно-правові аспекти регулювання приватних підприємств / А. В. Зеліско // Вдосконалення правового регулювання прав та основних свобод людини і громадянина : матеріали щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та аспірантів (16 травня 2014 року). — Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2014. — С. 61–65.

18. Корпоративне право України : підручник / В. В. Луць, В. А. Васильєва, О. Р. Кібенко, І. В. Спасибо-Фатеева [та ін.] // За заг. ред. В. В. Луця. — К. : Юрінком Інтер, 2010. — 384 с.

19. Словник іншомовних слів / за ред. О. С. Мельничука [Електронний ресурс]. — Київ, 1974. — Режим доступу : <http://www.rozum.org.ua/index.php?a=term&d=18&t=35493>.

Зозуляк Ольга. Некоммерческое юридическое лицо унитарного типа: постановка вопроса о сущности и организационно-правовых формах.

Статья посвящена теоретико-правовому анализу вопросов, связанных с проблемой доктринального определения и законодательного закрепления понятия «некоммерческое юридическое лицо унитарного типа». В научной работе поднимаются вопросы о выделении фондов и заведений в самостоятельную организационно-правовую форму некоммерческих юридических лиц с обоснованием их специфики и особенностей. Сделано авторский вывод относительно понимания учреждения как некоммерческого юридического лица, основанного на унитарных началах. Поднимаются также проблемы относительно возможных направлений нормативного урегулирования организационно-правовых форм некоммерческого сектора хозяйствования.

Ключевые слова: некоммерческое юридическое лицо, учреждение, фонд, заведение.

Zozuliak Olga. Non profit legal entity of unitary type: the question of the nature, organizational and legal forms.

The article is devoted to the theoretical and legal analysis of issues related to the problem of doctrinal definition and legislative regulation of the concept of «non profit legal entity unitary type». The problem of allotting funds and institutions to the independent organizational and legal form of non-profit entities with substantiation of their specificity and features was raised in this scientific work. The author's opinion on the legislative trends in regulation of the legal status of institutions as non-profit legal entity instituted on the unitary basis was concluded. The problems concerning possible directions of normative regulation of the legal forms of noncommercial management sector are raised.

Key words: non-profit legal entity, establishment, fund, institution.